

REVIDERT PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

FOR
SØR-ODAL KOMMUNE

2019-2020

Utarbeidet av Glåmdal sekretariat IKS
Behandlet i kontrollutvalget 26.11.18
Vedtatt i kommunestyret 7.2.19, sak 004/19

1 Innledning

1.1 Forvaltningsrevisjon

Ifølge kommunelovens § 77, nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg § 9, er det kontrollutvalgets ansvar å påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Av departementets merknader til paragrafen framgår det at det i siste instans påhviler kommunestyret å sørge for at det blir mulig for kontrollutvalget å oppfylle forskriftens krav på dette punktet, blant annet ved å stille de nødvendige budsjettmidler til rådighet for kontrollutvalget.

Målet med forvaltningsrevisjon er å bidra til at virksomheten blir mer kostnads- og formåls effektiv. Forvaltningsrevisjonens innhold er utdypet i forskrift om revisjon § 7, første ledd:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Forvaltningsrevisjonen er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ, for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon søker også å avdekke forbedringspotensialer i virksomhetene og ønsket er at resultatene av forvaltningsrevisjon har en positiv effekt på organisasjonsmessig læring og utvikling.

1.2 Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal i henhold til forskrift om kontrollutvalg utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, som skal vedtas av kommunestyret. Følgende står i forskrift om kontrollutvalg § 10:

«Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.»

Av 2. ledd framgår det at planen skal baseres på en overordnet analyse. Selve forskriftsteksten gir ingen føringer på hva en slik overordnet analyse er, eller hvordan den skal gjennomføres, bortsett fra at den skal bygge på risiko- og vesentlighetsvurderinger med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter. Imidlertid har Norges Kommunerevisorforbund utarbeidet en veileder¹, som vi har hentet inspirasjon fra.

¹ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/OA_Veileder.pdf

I kommentarene til forskriften er det sagt at det kan være hensiktsmessig å utarbeide en årlig plan, eventuelt at planen revurderes hvert år, ettersom endringer skjer raskt og forutsetningene kan endre seg. Ettersom det legges opp til at kontrollutvalget kan få myndighet til å gjøre endringer i planen, har sekretariatet vurdert det som mest realistisk å få lagt fram en ny plan hvert fjerde år, men med en revidering av planen etter to år.

Kommunestyret behandlet overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for 2017-2020 i møtet 22.11.16. Nå legges det fram en revidert plan for forvaltningsrevisjon i tråd med forutsetningene. Det lages ikke en ny overordnet analyse, men vi har sett på ulike kostratall, for å undersøke det er store avvik fra den analysen som ble gjennomført i 2016, vi har gjennomført samtale med rådmannen og ordføreren. I tillegg er forslag til plan oversendt Hedmark Revisjon IKS for innspill. Kontrollutvalget vurderte på denne bakgrunnen om det var behov for en justering av planen. Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon, som ble vedtatt i 2016, ligger på sekretariatets hjemmeside, under «Sentrale dokumenter» her: <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/sor-odal-kommune/>.

2 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2019-2020

2.1 Forslag til prosjekter

I tabellen/oversikten nedenfor har vi tatt med det som ble foreslått i 2016, med en oversikt over hva som er gjennomført, hva som eventuelt er foreslått utsatt/tatt ut og eventuelle nye forslag, basert på vurderingen som nevnt ovenfor.

Etter de ressursene som er avsatt til forvaltningsrevisjon i Sør-Odal kommune, kan vi ikke forventet mer enn ett prosjekt pr. år, kanskje to. Noen av prosjektene kan gjennomføres med litt færre ressurser (mindre prosjekter) slik at det kan gjennomføres flere på ett år. Hvis noen av prosjektene blir gjennomført i flere kommuner, vil også dette redusere tidsbruken for hver kommune og gi muligheter for flere prosjekter pr. år. Dette vurderes fortløpende.

Det er i tabellen oppført langt flere prosjekter enn det som er antatt mulig å gjennomføre. Dette har sammenheng med at det kan oppstå behov for å utsette eller kutte ut et prosjekt på grunn av eksempelvis omorganiseringer eller andre tilsyn (eks. tilsyn fra Fylkesmannen), da kan det være greit å ha flere prosjekter å velge i. Kommunestyret står også fritt til å velge andre prosjekter enn det som kontrollutvalget foreslår og da kan en slik oversikt være nyttig.

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Kommentarer	Prioritet
Intern kontroll	Hvordan fungerer den interne kontrollen i Sør-Odal?	Gjennomført, behandlet i kommunestyret 4.10.18	-
Miljøarbeider-tjenesten/ samordning av tjenester	Om kommunen sikrer forsvarlig gjennomføring av personlig assistanse for utviklingshemmede og at de får nødvendig helsehjelp mm.	Bestilt, rapporten legges fram på nyåret.	-
Investerings-prosjekter	Styring, rapportering og evaluering.	Kommunen er i gang med et veldig stort investeringsprosjekt (skole) Det er viktig at det er gode rutiner for styring og rapportering, så det kan være aktuelt med en forvaltningsrevisjon på dette. Dette kan eventuelt også være et mindre prosjekt. Foreløpig ser det greit ut på skoleutbyggingen, noe som tilsier en avventer av en gjennomgang.	Avventer
Tildelingskontoret	Rutiner for tildeling av tjenester (mindre prosjekt)	Ingen spesielle signaler om at dette bør prioriteres.	Avventer
Plan og byggesak	Saksbehandling teknisk forvaltning (mulig mindre prosjekt), inkludert saker knyttet til næringsutvikling.	Det forekommer noen klager på sen saksbehandling og det kan være aktuelt å ta en gjennomgang av dette feltet. Prioriteres likevel ikke i denne omgangen.	Vurderes neste periode
Oppvekst	Skoleresultater, kompetanse i skolen (eventuelt fellesprosjekt med alle kommunene i regionen)	Denne forvaltningsrevisjonen var tenkt som et fellesprosjekt i hele regionen, bl.a. fordi prosjektet om «Kultur for læring» er i gang i hele regionen. Men etter vår oppfatning anses det litt for tidlig å igangsette en forvaltningsrevisjon nå. Foreslås utsatt til neste periode og at kontrollutvalget heller etterspør informasjon om prosjektet.	Vurderes neste periode
Selvkost vann og avløp	Følger Sør-Odal lover og bestemmelser knyttet til selvkostberegninger?	Ingen spesielle signaler på at det bør gjennomføres en kontroll i Sør-Odal nå. Det skal også være en kontroll på selvkost hos GIR IKS, jf. det som er sagt nedenfor.	Vurderes neste periode
NAV sosial	Hvordan NAV Sør-Odal er organisert og styrt, hvordan fungerer organisasjons- og styringsmodellen, samt om hvilken effekt opprettelsen av kontoret har hatt for brukerne. Det kan også være aktuelt med en	Økonomisk sosialhjelp har hatt en nedgang de senere årene, så det anses ikke behov for en nærmere gjennomgang av dette området. Det som eventuelt kan være aktuelt å se på er organisasjons- og styringsmodellen. Dette er også kontrollert i flere av de øvrige kommunene i regionen, men det er ingen konkretet signaler i Sør-Odal om at det er behov for noen kontroller her.	Vurderes neste periode

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Kommentarer	Prioritet
	gjennomgang av grunnlaget for økonomisk sosialhjelp.		
Barnevern	Saksbehandling/økonomi/ fosterhjem/forebyggende tiltak	Det er tidligere gjennomført kontroller i barnevernet, men ingen som er rettet mot fosterhjem. Dette er et generelt risikoområdet. Kommunen er med på KS-nettverket «Barnevernløftet Innlandet», men det er likevel mulig å se på fosterhjem særskilt. Det er Sør-Odal som er vertskommunen for Odal barneverntjeneste, og det er i så fall Sør-Odal som må bestille gjennomganger i denne tjenesten.	2019
Administrasjon og styring	Er sakene til kommunestyret godt nok utredet, mht. konsekvenser og alternativer, blir vedtak fulgt opp og følges forvaltningsloven og offentlighetsloven?	Dette er et relevant tema. En kommune er sårbar i forhold til å legge fram saker som er godt nok utredet.	Vurderes neste periode
Innkjøp	Lov om offentlige anskaffelser	Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjon på området.	2019/ 2020
Folkehelse (nytt prosjekt)	Folkehelseprosjekt. Kan være et fellesprosjekt for alle kommunene i regionen.	Kommunene i vår region ligger forholdsvis lavt på nøkkeltall som indikerer nivå på folkehelse. Folkehelse påvirker nesten alle tjenestene som kommunen leverer. Hvordan følger kommunene opp dette, hvilke tiltak iverksettes for å bedre folkehelsen i kommunen? Folkehelsebarometeret inneholder temaene Befolkning, Levekår, Miljø, Skole, Levevaner og Helse og sykdom. Sør-Odal befinner seg på den «røde siden» i flere av målepunktene. Med litt variasjon, så er dette resultatet også i de øvrige kommunene i regionen.	2020
Frivillighet (nytt prosjekt)	Kommunene vil sannsynligvis i årene framover satse mer på samarbeid med frivilligheten for å skape merverdi – kommunen kan ikke gjøre alt selv.	Grenderåd, tiltaksmidler til grendene, er dette effektiv bruk av midler? Eks. bruk av frivillige i kommunal omsorg, hva kan det skape av verdier? Kontrollutvalget mener at det er litt for tidlig å ta en gjennomgang nå.	Vurderes neste periode
GDPR (nytt prosjekt)	Innføring av nye bestemmelser knyttet til personopplysningsloven. Hvordan har kommunen håndtert dette. Kan være et fellesprosjekt for alle kommunene i regionen.	Hvordan har kommunen organisert dette arbeidet og hvordan etterlever kommunene bestemmelsene.	2020/ 2021

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Kommentarer	Prioritet
Oppvekst. (nytt prosjekt)	Psykososialt skolemiljø, både barneskolen og ungdomsskolen.	Kommunen har hatt noen utfordringer i forhold til mobbing i skolen/psykososialt skolemiljø. Men kommunen har også igangsatt et arbeid på dette området. Dette kan tilsi at det kan være greit å avvente en gjennomgang. Kontrollutvalget vil uansett be om orientering om det igangsatte prosjektet i løpet av året.	Vurderes neste periode
Oppvekst (nytt prosjekt)	Rådgivingstjenesten i ungdomsskolen. Gjør ungdomsskolen de unge i stand til å gjøre de riktige valgene, og de valgene som hindrer frafall i vdg. skole?	Foreslått fra revisjonens side på bakgrunn av erfaring fra tidligere forvaltningsrevisjon andre steder. Kontrollutvalget foreslår å avvente dette.	Vurderes neste periode

Ut fra en samlet vurdering foreslår kontrollutvalget følgende prosjekter for 2019-2020:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Barnevern	Saksbehandling/økonomi/fosterhjem/forebyggende tiltak	2019
Innkjøp	Lov om offentlige anskaffelser (oppfølging av tidligere gjennomgang).	2019/ 2020
Folkehelse (nytt prosjekt)	Folkehelseprosjekt. Kan være et fellesprosjekt for alle kommunene i regionen.	2020
GDPR (nytt prosjekt)	Innføring av nye bestemmelser knyttet til personopplysningsloven. Hvordan har kommunen håndtert dette. Kan være et fellesprosjekt for alle kommunene i regionen.	2020/ 2021

2.2 Plan for selskapskontroll for 2018-2019

I merknaden til forskrift om kontrollutvalg § 10, står det «*Det kan også være hensiktsmessig å samordne planleggingen av forvaltningsrevisjonen med planleggingen av selskapskontrollen etter § 13.*» Vi tar derfor inn en oversikt over de **forvaltningsrevisjonene** som er vedtatt i **revidert plan for selskapskontroll** (for perioden 2018-2019) (vedtatt i KS sak 061/18, 4.10.18).

Selskap	Kontroller	Kommentarer
GIR IKS	Forvaltningsrevisjon	Selvkost
GIV IKS	Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og organisering

Når det er flere eiere i et selskap, prøver sekretariatet å samordne kontrollene mellom de forskjellige eierkommunenes kontrollutvalg.

2.3 Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjonen

Etter at kommunestyret har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, vil kontrollutvalget sørge for å bestille forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget vedtar problemstillinger, prosjektplan og ressurser, og om det i så fall skal gjennomføres foranalyse. Bestillingen sendes Hedmark Revisjon IKS. Revisjonen skal levere revisjonsrapporter i henhold til den foretatte bestillingen og god kommunal revisjonsskikk på området (RSK 001²).

I tråd med forskrift om revisjon § 8 skal revisor rapportere fortløpende til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon. Videre er kontrollutvalget pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret. Med mindre kommunestyret vedtar spesielle bestemmelser for når og hvordan denne rapporteringen skal foregå, er det opp til kontrollutvalget å finne en hensiktsmessig form og frekvens på dette. Rapport og resultater fra det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt legges fortløpende frem for kommunestyret.

2.4 Endringer

Hvis forutsetningene skulle endre seg, kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. Dette kan bl.a. være at kommunen igangsetter en omorganisering på et området som er gjenstand for

² Standard for forvaltningsrevisjon, fastsatt av Norges Kommunerevisorforbund 23.5.05 og gjort gjeldene som god kommunal revisjonsskikk for prosjekter fra 1. oktober 2005.

---

forvaltningsrevisjon eller at Fylkesmannen skal gjennomføre tilsyn på samme området. Årsaken til endringen skal uansett rapporteres til kommunestyret gjennom kontrollutvalgets årsrapport.

Skarnes, 26.11.18
Geir Spigseth (sign.)
nestleder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder